

Diabetes en werk

Gaat het?

Diabetes en werk

Hoe gaat het?

Vraagstelling:

- de (medische) begeleiding door de diabetesverpleegkundige
- Invloed DM op onregelmatige dienst en veiligheidstaken

Vertaalslag:

- Welke aspecten komen in de begeleiding boven tafel, die binnen werk voor de mens met diabetes problematisch kunnen zijn
- Wat betekent leven met diabetes?

Bestaat de diabetespatiënt?

Belangrijke aspecten:

- Copingmechanismen
- Attributies
 - Consequenties voor 'compliance'

Bestaat de diabetespatiënt?

Groot deel van mensen met diabetes: weinig extra problemen

- Pat. \pm 50 jr, >15 jr DM.

Weinig klachten van hypo's, keurig HbA1c, geen complicaties, geen objectiveerbare belemmeringen; alleen jaarcontrole's

– Beoordeeld leven/gezondheid met cijfer 7,5

Bestaat de diabetespatiënt?

Deel vraagt geen of weinig begeleiding, terwijl objectief (en mogelijk ook subjectief) wel problemen worden ondervonden

- Kan onderdeel van ontkenning zijn (mogelijk hoger risico latere problemen?)
 - Vrees voor sociale implicaties?
 - Angst, schaamte?
 - Druk vanuit werkgever?
(Voorbeeld: pt.- chauffeur
moet glucosemetingen aan werkgever overleggen)

Bestaat de diabetespatiënt?

Deel vraagt frequent begeleiding

- Vaak bijkomende problemen, sociaal, emotioneel, psychisch
- Onderzoek (o.a. Snoek):
verbanden tussen diabetes en depressiviteit
- Emoties, gevoel en effect op stressniveaus in individu:
 - Wisselende stressniveaus; wisselende insuline gevoeligheid:
groter risico op onverwachte hypo's of hypers.

Bestaat de diabetespatiënt?

soorten en maten

Even een tussendoortje

Kiest u maar

Even een tussendoortje

Peertje:

Per stuk
 \pm 15 gram Koolhydraten
60 kcal

Even een tussendoortje

Bonbon:

Per stuk
± 10 gram Koolhydraten
65 kcal (3 gram vet)
30 mg Natrium

Even een tussendoortje

Haringdrop:

Per stuk \pm 4,5 gram
 \pm 3,5 gram Koolhydraten
15 kcal (0,1 gram vet)

Per 100 gram 77 gram Kh; 325 kcal
Natrium?? Glycyrrhizinezuur

Isala klinieken

Even een tussendoortje

Katjesdrop:

Per stuk $\pm 1,5$ gram
 $\pm 1,3$ gram Koolhydraten
5 kcal (0,2 gram vet)

Per 100 gram 84 gram Kh; 343 kcal
Natrium?? Glycyrrhizinezuur

Isala klinieken

Even een tussendoortje

Voor patiënt keuze:

- Bloedglucose

Bij weinig totale dagbehoefte insuline:

- Grote insuline gevoeligheid en koolhydraatratio [vb. 1eh insuline op 4 mmol/L en 20 gram Kh] kan per dagdeel en situatie wisselen

- Totale intake en gewicht
- Bloeddruk
- Waar heb ik gewoon zin in
QoL...

Wat nou, hypo?

- Veel mensen zijn bang (gemaakt) voor hypo's
- “Ik voel het prima aan”, bij bloedglucose $<2,8$ mmol/L
- “Iedereen maakt er een probleem van; ik merk er niets van”

D. Smith, S. A. Amiel; *Hypoglycaemia unawareness and the brain*; Diabetologia (2002) 45:949–958

- “Ik heb nooit hypo's!”
– *Daar zorg ik wel voor...*

Wat moeten patiënten van ons?

Volgens standaard:

Minimaal 1x per jaar controle:

Controle op 'compliance' met de adviezen
metergebruik, metercontrole, medicatiegebruik, bij
injecteren huidinspectie, bespreking lab-uitslagen en
onderzoek als RR, doornemen complicaties en risico's
(oogartsbezoek/retinafoto, controle voeten en verzorging,
klachten van mogelijk neuropathische aard (sexuele
problemen?)), wijzen op verantwoordelijkheid zelfzorg en
leefstijl, eventueel op dit alles bijstelling van adviezen en
medicatie; beleving pat. kwaliteit van leven...
Bespreking doelen??

Take home...

Het hebben van diabetes mellitus alleen lijkt geen reden voor problemen (op het werk).

Problemen:

- waar complicaties of co-morbiditeit een rol gaan spelen
- waar copingstrategie/acceptatie het omgaan met het hebben van diabetes in negatieve zin kleuren
- door persoonlijkheidskenmerken van het individu met diabetes

Al met al een aardig gevuld extra rugzakje erbij...

Vragen?

Isala klinieken

